

गरिवी र वातावरणको सञ्जाल (पेन) प्रश्नावलीको प्रारम्भिक ढाँचा

यो प्रश्नावलीले पि. ई. एन. (पेन) को साभ्ना तथ्याङ्क बैक (सि. वि. डि.) मा चाहिने जानकारी तथा सूचनाहरू संकलन गर्दछ। यसलाई प्राविधिक निर्देशिका संगसंगै प्रयोग गर्नु पर्दछ, जसमा मूलभूत विषयहरूको परिभाषा, प्रश्नहरूको व्याख्या र विस्तृतिकरण तथा प्रश्नावलीसँग प्रयोग हुने संकेतहरू दिईएका हुन्छन्।

यस प्रश्नावलीको शब्दलाई दुरुस्त राख्नु पर्दछ। अन्य भाषामा उल्ट्या गर्दा प्रश्नको भावनालाई परिवर्तन गर्नुहुदैन। स्थानीय वस्तुस्थितिलाई हेरेर प्रश्नावलीको कुनै शब्दलाई केहि परिवर्तन गर्नुपरेमा सिफोरमा पेन संयोजक तथा सल्लाहकारको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र गर्नु पर्छ। यो नियमको परिपालना नगरेमा विभिन्न ठाउँमा संकलित तथ्याङ्कको आधारमा गरिने तुलनात्मक अध्ययनको विश्वशनीयतामा असर पर्छ।

यदि प्रश्नावलीको वर्तमान शब्दसंरचनाले अनुसन्धानकर्ताले चाहे जति सूचना (तथ्याङ्क) हरू प्राप्त गर्न नसक्ने भएमा अन्य प्रश्न थप गर्न सकिने छ, तर यसरी थप भएका प्रश्नहरू पेनको यस प्रश्नावलीका अंग मानिने छैनन्। अनुसन्धानकर्ताले अध्ययनको विषय अनुसार यसमा अन्य खण्डहरू समेत थप गर्न सक्नेछन्।

प्राविधिक द्रष्टव्य:

- प्रश्नको नम्बर तथा तालिकाका हरफ र महलमा दिईएका नम्बरहरूलाई डाटावेशमा प्रयोग गरिने भएकोले परिवर्तन गर्न पाईदैन। टेवलका प्रत्येक सेलहरूले छुट्टै सूचनाको प्रतिनिधित्व गर्दछन्।
- तारा चिन्ह (*) लागेका कोठाका जानकारीहरू सजिलोका लागि लिईएका हुनाले डाटावेशमा नराख्न पनि सकिन्छ।
- प्रत्येक प्रश्नमा तलका संकेत प्रयोग हुन्छन्।
  - संकेत - ८ (ऋणात्मक आठ): यदि उत्तरदातामा "कुनै पनि प्रश्नको उत्तर लागु नहुने" परिस्थितिमा प्रयोग गर्ने।
  - संकेत - ९ (ऋणात्मक नौ): यदि उत्तरदाताबाट "मलाई थाहा छैन" भन्ने उत्तरको संकेतको रूपमा प्रयोग गर्ने तर यसको प्रयोग अत्यन्त आवश्यक भएमा मात्र गर्ने र यसलाई स्पष्ट रूपमा अंकित गर्ने।
- प्रत्येक पेन सर्वेक्षणमा प्रयोग हुने स्थानीय नापजाँचको एकाई (तौल, आयतन) र प्रश्नावलीमा प्रयोग हुने संकेतहरूको छुट्टै सूची बनाउनु पर्छ। विस्तृत जानकारीका लागि प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुहोस।
- पेन प्रश्नावलीमा प्रयोग हुने सबै संकेतहरू पेनको संकेत तालिकामा दिईएको हुँदा यस (संकेत तालिका) लाई प्रश्नावली संगसंगै प्रयोग गर्नु पर्छ। कुनै प्रश्नसँग मात्रै सम्बन्धित हुने संकेतहरूलाई सोहि प्रश्न सँगै दिईएका छन्।
- त्रैमासिक सर्वेक्षणका धेरै तालिकाहरू खाली छन्। अनुसन्धानकर्ताले स्थानीय स्तरमा हुने प्रमुख पैदावारको सूची बनाई आवश्यक भएसम्म हरफ (रो) हरू थप गर्न सकिने छ। (निर्देशनका लागि निर्देशिकाको खण्ड ५.१ हेर्नुहोस)

देश तथा सर्वेक्षण सम्बन्धि जानकारी (सी १)

नोट: प्रत्येक PEN (पी.ई.एन., गरिबी वातावरण सञ्जाल) को अध्ययनको लागि एउटा फाराम भर्नु पर्दछ। (यदि अध्ययनले एकभन्दा बढी देश ओगटेको खण्डमा, प्रत्येक देशको लागि एउटा छुट्टै फाराम भर्ने)

१. कृपया यस अध्ययन क्षेत्रको बारेमा देहाय बमोजिमको जानकारी उपलब्ध गराइ दिनु होला।

१. देशको नाम	
२. क्षेत्र(हरु) को नाम (राज्य, विकास क्षेत्र, अञ्चल)	
३. जिल्ला (हरु) को नाम	

नोट: देशको बारेमा अन्य विविध जानकारी (आर्थिक तथ्यांक, गरीबी, जमीनको वर्गीकरण आदि) PEN का संयोजकहरुले पि.ई.एन.का साभेदारी संस्थाहरूसँग समन्वय गरी PEN संयुक्त तथ्यांक बैकमा समावेश गर्नेछन्।

२. कृपया सर्वेक्षण सम्पन्न गरिएको जानकारी देहाय बमोजिमको समय तालिकामा दिनु होला।

सर्वेक्षण	मिति (साल/ महिना/ गते)
१. सर्वेक्षणको शुरुवात	
२. सम्पूर्ण सर्वेक्षणको समापन	
३. वार्षिक गाउँ सर्वेक्षण (V1) को शुरुवात	
४. वार्षिक गाउँ सर्वेक्षण (V2) को शुरुवात	
५. वार्षिक घरघुरी सर्वेक्षण (A1) को शुरुवात	
६. वार्षिक घरघुरी सर्वेक्षण (A2) को शुरुवात	
७. प्रथम त्रैमासिक सर्वेक्षण Q1 को शुरुवात	
८. द्वितीय त्रैमासिक सर्वेक्षण Q2 को शुरुवात	
९. तृतीय त्रैमासिक सर्वेक्षण Q3 को शुरुवात	
१०. चौथो त्रैमासिक सर्वेक्षण Q4 को शुरुवात	

वार्षिक गाउँ सर्वेक्षण १ (भि १)

यस गाउँ सर्वेक्षणका विभिन्न प्रश्नहरूका लागि आवश्यक पर्ने सूचनाको भरपर्दो स्रोत तथा उत्तरदाताको जानकारीको बारेमा प्राविधिक निर्देशिकाको खण्ड ५.१ हेर्नुहोस ।

नियन्त्रित सूचना

कार्य	मिति	को बाट	ऋवस्था ठिक छ ? छैन भने कारण दिनुस्
कर्मचारीहरूसंग बैठक			
गाउँको ठूलो वा सानो समूह बैठक			
अन्य अन्तरवार्ता			
प्रश्नावली जाँच गर्ने			
प्रश्नावलीलाई संकेत दिने			
तथ्यांक प्रवेशीकरण			
तथ्यांक प्रवेशीकरण जाँच परिक्षण			

क. भौगोलिक तथा मौसमी विवरण

१. गाउँको नाम के हो ?	१. (नाम)	२. (गाउँ नं.)
२. गाउँको विचको जि.पि.एस. रिडिङ (यू.टि.एम.मा)	x:	y:
३. गाउँको अक्षांस कति छ ?		डिग्री
४. गाउँको देशान्तर कति छ ?		डिग्री
५. गाउँको समुन्द्री सतहबाट औसत उचाई कति छ ?		समुद्री सतहबाट औसत उँचाई (एम.ए.एस.एल.)
६. विगत २० वर्षमा जिल्लामा औसत वार्षिक वर्षा कति भयो ? (२० वर्षभन्दा कम अवधिको तथ्यांक उपलब्ध हुन सक्छ, प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुहोस्)		मिलिमिटर /वर्ष
७. जिल्लामा विगत २० वर्षमा वर्षाको गणना के थियो ? (द्रष्टव्य: यदि यथेष्ट तथ्यांक उपलब्ध छ भने मात्र भर्नुहोला ।)		

ख. जनसंख्या सम्बन्धि तथ्यांक

१. यो गाउँमा कहिलेदेखि बसोवास भएको हो ?		वर्षदेखि
२. हाल गाउँको जनसंख्या कति छ ?		व्यक्ति
३. हाल गाउँमा कति घरधुरीले बसोवास गर्छन् ?		घरधुरी
४. १० वर्ष अगाडि यस गाउँको जनसंख्या कति थियो ?		व्यक्ति
५. १० वर्ष अगाडि यस गाउँमा कति घरपरिवार बसोवास गर्थे ?		घरधुरी
६. विगत १० वर्षको अवधिमा यस गाउँमा आई बसोवास गर्ने मानिसको संख्या (अनुमानित) कति छ ?		व्यक्ति
७. विगत १० वर्षको अवधिमा अनुमानित कति जनाले गाउँ छाडेर गएका छन् ? (वसाइ सरेर गएका)		व्यक्ति
८. गाउँमा कति प्रकारका जातजाति एवं आदिवासी समूहले बसोवास गर्छन् ?		

ग. पूर्वाधार संरचनाहरू

१. गाउँमा भएका घरधुरी मध्ये अनुमानित कति घरमा बिजुलीको व्यवस्था छ ? (सार्वजनिक वा निजी आपूर्तिको बिजुली)		घरधुरी
२. गाउँमा भएका घरधुरी मध्ये अनुमानित कति घरलाई खानेपानी (धारा) को सुविधा उपलब्ध (पहुँच) छ ?		घरधुरी
३. गाउँका औसत कति घरधुरीलाई औपचारिक (ऋण प्रवाह गर्ने संस्था) सँग पहुँच छ? (गाउँमा सन्चालित सरकारी तथा निजी बैंक)		घरधुरी
४. गाउँमा ऋण उपलब्ध गराउने अनौपचारिक संस्थाहरू जस्तै वचत समूह ऋण दाताहरू आदि रहेका छन् ?		(१-०)
५. गाउँमा स्वास्थ्य चौकी छ ?		(१-०)
६. यस गाउँमा सबै मौसममा गाडी गुडाउन सकिने कुनै सडक छ ? छ भने नं.८ मा जानुस्		(१-०)

७. यदि छैन भने नजिकैको सबै मौसममा प्रयोग गर्न सकिने सडक कति कि.मि. टाढा छ ?	(कि.मि.)
८. तपाईंको गाउँ क्षेत्र भित्र सबै मौसममा डुङ्गा आदि चलाउन सकिने नदी छ ? छ भने नं. १० मा जानुस्	(१-०)
९. यदि छैन भने नजिकको सबै मौसममा डुङ्गा आदि चलाउन सकिने नदी कति टाढा छ ?	(कि.मि.)
१०. गाउँको विचबाट नजिकै पर्ने दायोका स्थानहरु कति टाढा छन् ? सबभन्दा सुलभ यातायातबाट कति मिनेट लाग्छ ? र कति कि.मि. टाढा छ ?	१. कि.मि. २. मिनेट ३. यातायात संकेत
	१. जिल्ला स्तरीय बजार
	२. मुख्य खाद्यान्नको बजार
	३. कृषि उत्पादन विक्री गर्ने बजार
	४. वन उत्पादन विक्री गर्ने बजार

घ. वन तथा भू उपयोग

१. गाउँको जमिनको किसिम (औसत क्षेत्रफल हेक्टरमा)

(द्रष्टव्य : जमिन रस्वामित्वको श्रेणी वारेको परिभाषा, प्राविधिक निर्देशिकामा हेर्नुस्)

जमिनको प्रकार	१. कुल क्षेत्रफल (हे.)	स्वामित्व (हेक्टर)			
		२. सरकारी	३. सामुदायिक	४. निजी	५. खुल्ला पहुँच (ब्यवहारत)
वन :					
१. प्राकृतिक वन					
२. व्यवस्थित वन					
३. वृक्षारोपण					
कृषि भूमि :					
४. बाली लगाउने जमिन					
५. चरन (प्राकृतिक वा रोपेको)					
६. कृषि वन क्षेत्र					
७. वन चरण क्षेत्र					
८. खाली / बाँझो जमिन					
अन्य भूमिको प्रकार :					
९. भाडी / बुट्यान					
१०. घाँसे मैदान					
११. बस्ती क्षेत्र, पूर्वाधार संरचना					
१२. सिमसार, घाप क्षेत्र					
१३. अन्य (खुलाउनुहोस्)					
१४. कूल भूभाग					

२. गाउँको मुख्य वनको किसिम, यसका उपभोक्ता र उत्पादन?

द्रष्टव्य : यसको उद्देश्य विभिन्न प्रकारका वन, यसका उपभोक्ता र उत्पादन बीचको सम्बन्ध देखाउनु हो । वनको कूल भूभाग, माथिको तालिकामा उल्लेख भए अनुसार हुनुपर्दछ । विस्तृत जानकारीका लागि प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुहोस् ।

१. वनको प्रकार (वन संकेत)	२. स्वामित्व (स्वामित्व संकेत)	३. अनुमानित क्षेत्रफल (हे.)	मुख्य उपभोक्ता (संकेत १) (बढीमा ३ वटा)			मुख्य उत्पादन (बढीमा ३ वटा) (उत्पादन संकेत)		
			४. श्रेणी १	५. श्रेणी २	६. श्रेणी ३	७. श्रेणी १	८. श्रेणी २	९. श्रेणी ३

१. मुख्य उपभोक्ता भन्नाले त्यस्तो उपभोक्तालाई जनाउँछ जसले विगत १२ महिनामा तोकिएको वनबाट सबभन्दा बढी मूल्यको वन पैदावारको (नगद वा जिन्सी) उपभोग गरेका छन् ।

संकेत १ : निम्न उल्लेखित मध्येबाट उपयुक्त समूहलाई चुन्नुहोस् (कुनै कुनै दोहोरिन सक्छन्) ।

१. सामुदायिक वनका सदस्य भएका गाउँलेहरु ।
२. सामुदायिक वनका सदस्य नभएका गाउँलेहरु ।
३. गुजारा चलाउने खालका गाउँले उपभोक्ताहरु ।
४. गाउँका साना व्यवसायिक उपभोक्ताहरु ।
५. गाउँका ठूला व्यवसायिक उपभोक्ताहरु ।
६. गुजारा चलाउने खालका गाउँ बाहिरका उपभोक्ताहरु ।
७. गाउँ बाहिरका साना व्यवसायिक उपभोक्ताहरु ।
८. गाउँ बाहिरका ठूला व्यवसायिक उपभोक्ताहरु ।
९. अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्)

३. यस गाउँमा सक्रिय र उद्देश्यमूलक वन व्यवस्थापनको काम हुने गरेको छ ?

व्यवस्थापनको किसिम	(संकेत १ हेर्नुहोस्)
१. वृक्षारोपण गरेको	
२. अनावश्यक नइच्छाइएका (प्रतिस्पर्धि) रुखहरु कटानी गरेको	
३. इच्छाइएका रुखको प्राकृतिक पुनरुत्पादनलाई बढवा दिन रुख वा यसको केही क्षेत्रको संरक्षण गर्ने कार्य	
४. विशेष वातावरणीय सेवा (जस्तै पानी मूल संरक्षण) को लागि कुनै वन क्षेत्रको संरक्षण गर्ने कार्य	
५. कुनै निश्चित वन पैदावारमा सिमित व्यक्तिको अधिकार स्थापित गराउने कार्य (जस्तै महको लागि रुख संरक्षण)	
९. अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्)	

संकेत १ : ० = छैन, १ = छ तर केही सिमा सम्म मात्र, २ = साधारणतया छ

ड. वन श्रोत साधन

द्रष्टव्य : यी प्रश्नहरू गाउँ भेला वा लक्षित समूहमा सोध्नुपर्छ । प्रत्येक वर्गका पैदावारलाई पालैपालो गरी सोध्नुपर्छ महल-महल गर्दै, हरफ-हरफ वाट हैन।

		१. दाउरा वा कोईला	२. तयारी काठ वा अन्य काठ	३. वनबाट खाद्यान्न	४. वनबाट जडिबुटी। औषधि	५. वनबाट घाँस / चारा	६. अन्य (संकेत १)
१. यस वर्गको (दायाँतर्फका) कृन वन पैदावार गाउँलेको जीविकोपार्जनका लागि अति महत्वपूर्ण छ ? ^{२)} (नाम दिनुहोस्)							
२. उत्पादन संकेत (निर्देशिका हेर्नुहोस्)							
३. विगत ५ वर्षमा अति महत्वपूर्ण उत्पादनको उपलब्धतामा के परिवर्तन आएको छ ? संकेत : १=कमि, २=उस्तै, ३=बढी							
४. यदि अति महत्वपूर्ण पैदावारको उपलब्धता घटेको छ भने यसको कारण के हुन सक्छन् ? अति महत्वपूर्ण ३ वटा कारण मात्र कममा छान्नुहोस् (अन्यलाई खाली छाड्नुहोस्)	कारणहरू	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३
	१. कृषिको लागि केही वन क्षेत्र फडानी भई वन क्षेत्रमा कमी आएकोले						
	२. ठूला परियोजना (जस्तै वृक्षारोपण, पूनर्वास आदि) का कारण वन क्षेत्रमा कमी भएकोले						
	३. बाहिरियाहरूले जग्गा खरिद गरी वनको पहुँचमा समेत प्रतिबन्ध लगाउँदा वन क्षेत्रमा कमी आएकोले						
	४. गाउँहरूले बढ्दो रूपमा अति महत्वपूर्ण पैदावार संकलन र प्रयोग गरेकोले						
	५. अन्य गाउँबाट आई बढ्दो रूपमा अति महत्वपूर्ण पैदावारको संकलन र प्रयोग गर्ने गरेकाले						
	६. सरकारी निकायबाट पैदावार प्रयोगमा प्रतिबन्ध (जस्तै वन संरक्षण) लगाइएकाले						
	७. स्थानीय समूदायले पैदावार प्रयोगमा बन्देज लगाएकोले (जस्तै सामुदायिक नियमहरू)						
	८. मौसमी परिवर्तनको कारण (सुख्खापन, कम / बढी वर्षा)						
	९. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस् ।						
५. यदि अति महत्वपूर्ण पैदावारको उपलब्धता बढेको छ भने यसको कारण के हुन सक्छ अति महत्वपूर्ण ३ वटा कारण मात्र कममा छान्नुहोस्	कारणहरू	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३
	१. कृषिको लागि वन फडानीमा कमी आएकोले (चरिचरण सहित)						
	२. केही गाउँहरूले घट्दो रूपमा पैदावारको संकलन गरेकोले						
	३. अन्य केही गाउँहरूबाट आई पैदावार संकलन गर्ने कार्य घटेकोले						
	४. ठूला स्तरका व्यावसायिक उपभोक्ता/परियोजनाले कम मात्रामा पैदावार प्रयोग गर्न थालेकाले						
	५. वन व्यवस्थापनमा परिवर्तन भएको हुनाले						
	६. मौसमी परिवर्तनका कारण (जस्तै बढी वर्षा हुने)						
९. अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्)							

६. महत्वपूर्ण पैदावारबाट हुने फाइदा (उपयोग वा आम्दानी) बढाउन के गर्नु पर्छ ? (अति महत्वपूर्ण ३ वटा कारणहरू मात्र छान्नुहोस् ।)	कार्यान्वयन । कार्य	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३	श्रेणी १-३
	१. वन/महत्वपूर्ण पैदावारमा पहुँच बढाएर (जस्तै गाउँलेलाई उपयोग अधिकार बढाएर)						
	२. महत्वपूर्ण पैदावार/वनको संरक्षण गरेर (जस्तै अति उपयोग घटाएर)						
	३. पैदावारको संकलन र प्रयोगका लागि आवश्यक सीप र ज्ञान अभिवृद्धि गरेर						
	४. ऋण, पूँजी, सामग्री र प्रविधिमा पहुँच बढाएर						
	५. पैदावारको बजार पहुँच वढाउँदै मूल्य/जोखिम घटाएर						
	९. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस्						

संकेत १. उल्लेखित ५ श्रेणीहरूमा नपरेका तर गाउँका लागि अति महत्वपूर्ण पैदावार भए यस श्रेणीमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
 संकेत २. अति महत्वपूर्ण भन्नाले घरमा हुने प्रत्यक्ष उपभोग वा नगदका लागि बेचबिखन वा दुवै गरेबाट गाउँको भलो/कल्याणको लागि महत्वपूर्ण पैदावारलाई बुझ्नु पर्दछ ।

च. वन संस्थागत विवरण

द्रष्टव्य : यी प्रश्नहरू गाउँ भेला वा सानो समूहमा सोध्नुपर्छ । प्रत्येक वर्गका पैदावारलाई पालैपालो पैदावारको किसिम अनुसार माथिबाट तलतिर सोध्नु पर्दछ । बायाँदेखि दायाँतर्फ होइन ।

द्रष्टव्य : यहाँ उल्लेख हुने अति महत्वपूर्ण पैदावार यस माथिको तालिकामा भए अनुसार मिल्नु पर्छ ।

	१. दाउरा वा कोईला	२. तयारी काठ वा अन्य काठ	३. वनबाट खानेकुरा	४. वनबाट जडिबुटी	५. वनबाट घाँस/चारा	६. अन्य संकेत १ तल हेर्नुस
१. यस वर्गको (दायाँतर्फका) कुन महत्वपूर्ण पैदावार गाउँलेको जीविकोपार्जनका लागि अति महत्वपूर्ण छ ? (नाम दिनुहोस्)						
२. उत्पादन संकेत (निर्देशिका हेर्नुहोस्)						
३. यी पैदावार कुन किसिमको वनमा पाइन्छ ? (वन संकेत)						
४. यो वन कसको स्वामित्वमा रहेको छ ? (स्वामित्व संकेत)						
५. यी पैदावारको प्रयोग हुनमा कुनै स्थानीय चलन चल्तीको नियमले नियन्त्रण गरेको छ ? संकेत : ०=छैन/न्यून छ, १=छ तर वृहत र बुझ्नु गाह्रो छ, २=छ बुझ्ने नियम छ, यदि संकेत ० छ भने प्र.नं.७ मा जानुहोस् ।						
६. यदि छ भने (माथिको संकेत २) के स्थानीय जनताले चलनचल्तीको यी नियमहरूलाई कार्यान्वयन र पालना गर्छन् ? (संकेत २ तल हेर्नुस)						
७. वन उपयोगमा नियन्त्रण गर्ने सरकारी नियमहरू उपलब्ध छन् ? संकेत : ०=छैन/न्यून छ, १=छ तर वृहत र बुझ्नु गाह्रो छ, २=छ बुझ्ने नियम छ, यदि संकेत ० छ भने नं.९ मा जानुहोस् ।						
८. यदि छ भने (माथि उल्लेखित संकेत १ वा २), यी सरकारी नियमलाई गाउँलेहरूले कार्यान्वयन र पालना गर्छन् ? (संकेत २ तल हेर्नुस)						
९. महत्वपूर्ण पैदावार संकलन गर्न गाउँलेहरूले कुनै अनुमति लिनुपर्छ ? ०=पर्दैन, १=पर्छ, उपभोक्ताहरूले अख्तियारवालालाई जानकारी दिनुपर्दछ, २ = पर्छ, लिखित अनुमति चाहिन्छ । यदि संकेत ० छ भने अर्को खण्ड (छ) मा जानुस् ।						

१०. यदि छैन भने (माथि उल्लेखित संकेत १ वा २) उपभोक्ताहरूले स्वीकृतीको लागि शुल्क तिर्नुपर्छ ?	(१-०)	(१-०)	(१-०)	(१-०)	(१-०)	(१-०)
११. यदि पर्छ भने कसले स्वीकृती प्रदान गर्दछ ? संकेत : १=गाउँको मुखिया, २=व.उ.स., ३=वन अधिकृत (वन विभाग), ४=अन्य सरकारी कर्मचारी, ९=अन्य उल्लेख गर्नुहोस् ।						

संकेत १. उल्लेखित ५ श्रेणीहरूमा नपरेका तर गाउँका लागि अति महत्वपूर्ण पैदावार भए यस श्रेणीमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
संकेत २ : ०=छैन/धेरै कम, १=केही हदसम्म केही समूहबाट मात्र पालन गर्ने, २=केही हदसम्म सबैले पालन गर्ने, ३=पुरै पालन गर्ने, तर मात्र कुनै समूहबाट, ४=पुरै पालन गर्ने सबैले, ९=कुनै निश्चित नियम नभएको

छ. वन उपभोक्ता समूह (व.उ.स.)

१. विद्यमान वन उपभोक्ता समूह (व.उ.स.)

द्रष्टव्य : परिभाषाको लागि प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुहोस् ।

१. गाउँमा कति व.उ.स. छन् ?	
----------------------------	--

२. प्रत्येक व.उ.स.को विवरण दिनुहोस् (एक व.उ.स.को लागि एक महल प्रयोग गर्नुहोस् ।)

	१. व.उ.स.१	२. व.उ.स.२	३. व.उ.स.३
१. व.उ.स. कहिले गठन भयो । (वर्ष)			
२. समूह कसरी गठन भयो ? संकेत : १=स्थानीय पहलमा, २=गै.स.स.को पहलमा, ३=सरकारी पहल जस्तै वन विभाग, ९=अन्य, उल्लेख गर्नुहोस् ।			
३. व.उ.स.को मुख्य उद्देश्य कुनै वन क्षेत्र वा वन पैदावारको व्यवस्थापन गर्नु संग सम्बन्धित छ ? संकेत : १ = वन क्षेत्र, २ = वन पैदावार, ३ = दुवै			
४. यदि उत्पादनसंग सम्बन्धित छ भने (माथि २ वा ३ संकेत भएमा) कुन उत्पादनसंग सम्बन्धित छ ? (पैदावार संकेत)			
५. व.उ. समूहमा कति जना सदस्य छन् ?			
६. व.उ.समूहको बैठक । भेला वर्षमा कति पटक बस्छ ?			
७. व.उ.स.को लिखित वन व्यवस्थापन योजना छ ?	(१-०)	(१-०)	(१-०)
८. समूहको प्रमुख कार्य (दायाँपट्टि उल्लेख भए अनुसार) के के हुन् ? बढी भन्दा बढी सम्बन्धित उत्तर छान्नुहोस् संकेत : १-०	१. प्रयोगको लागि नियम बनाउने ।	(१-०)	(१-०)
	२. अनुगमन तथा नियन्त्रण गर्ने	(१-०)	(१-०)
	३. वन सम्बर्द्धन र व्यवस्थापन गर्ने ।	(१-०)	(१-०)
	४. वन पैदावारको कटान गर्ने ।	(१-०)	(१-०)
	५. वन पैदावार विक्री गर्ने	(१-०)	(१-०)
९. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस् ।	(१-०)	(१-०)	(१-०)
९. विगत ५ वर्षमा, व.उ.स.को पहलमा गाउँमा कुनै विकास सम्बन्धि परिवर्तन लागू भएका छन् ?	(१-०)	(१-०)	(१-०)
१०. विगत १२ महिनामा गाउँमा कसैले व.उ.स.को नियम उलंघन गरेका छन् ? छैन भने नं.१४ मा जानुस् ।	(१-०)	(१-०)	(१-०)
११. यदि छ भने व.उ.स.ले कुनै दण्ड जरिवाना गराएको छ ? छैन भने नं.१४ मा जानुहोस् ।	(१-०)	(१-०)	(१-०)
१२. यदि छ भने कस्तो प्रकारको दण्ड जरिवाना गराएको छ ? संकेत १=शुल्क /नगद जरिवाना, २=संकलित पैदावार जफत गर्ने, ३=अतिरिक्त श्रम लगाएर, ४=समूहबाट निस्काशन, ९. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस् ।			
१३. विगत ५ वर्षमा व.उ.समूहको कुन वर्गले सामान्यतया बढि नियमहरूको उलंघन गरेका छन् ? संकेत १=व.उ.स.को सदस्य, २=गाउँको समूह बाहिरको व्यक्ति, ३=अन्य कुनै गाउँका व्यक्तिहरु, ९=अन्य, उल्लेख गर्नुहोस् ।			
१४. समग्रमा १-५ को स्केल (१=सबैभन्दा राम्रो, ५=सबैभन्दा नराम्रो) मा मापन गर्दा दिगो र समतामूलक वन उपयोग गर्न वन उपभोक्ता समूह कतिको प्रभावकारी भएको ठान्नुहुन्छ ?			

द्रष्टव्य : गाउँका अन्य वन उपभोक्ता समूहको बारेमा गाउँको विवरण तयार गर्दा उल्लेख गर्नु पर्छ ।

वार्षिक गाउँ सर्वेक्षण २ (भि २)

नियन्त्रित सूचना

कार्य	मिति	कसबाट	अवस्था ठिक छ ? छैन भने कारण दिनुस्।
कर्मचारीहरूसंग बैठक			
गाउँको ठूलो वा सानो समूह बैठक			
अन्य अन्तरवार्ता			
प्रश्नावली जाँच गर्ने			
प्रश्नावलीलाई संकेत दिने			
तथ्यांक प्रवेशीकरण			
तथ्यांक प्रवेशीकरण जाँच परिक्षण			

क. भौगोलिक र मौसमी विवरण

१. गाउँको नाम के हो ?	* (नाम)	(गाउँ नं.)
२. विगत १२ महिनामा गाउँमा कूल वर्षा कति भयो ?		महिना/वर्ष
३. यदि वर्षाको तथ्यांक उपलब्ध छैन भने (प्र.२) : साधारणतया एक वर्षमा हुने वर्षाको तुलनामा विगत १२ महिनामा कति वर्षा भयो (=औसत विगत २० वर्षको वर्षाको रेकर्ड) । संकेत: १. औसत भन्दा धेरै तल (<५०%), २. औसत भन्दा कम (५०-९०%), ३. सामान्य (९०-११०%), ४. सामान्यभन्दा माथि (११०-१५०%), ५. सामान्यभन्दा धेरै माथि (>१५०%)		

ख. खतरा /जोखिमहरु

१. विगत १२ महिनामा यस गाउँमा निम्न उल्लेखित कुनै संकट व्यहोर्नु परेको छ ? संकेत : ० = छैन, १ = मध्यमखालको संकट, २= अति दुखद संकट	१. बाढी तथा अधिक वर्षाद	
	२. सुख्खा खडेरी	
	३. प्राकृतिक आगलागी (खेतवारी वा जंगल वा घाँसे मैदानमा)	
	४. वालीमा लाग्ने रोग/किरा तथा पशुमा महामारी रोग फैलिएको ।	
	५. मानवमा लाग्ने माहामारी रोग ।	
	६. राजनीतिक तथा नागरिक भड्काव/वेचैन ।	
	७. ठूलो आर्थिक संकट	
	८. शरणार्थी तथा बसाइ सराइवालोहरुको घुसपैठ	
	९. अन्य (उल्लेख गर्नुहोस् ।	

ग. ज्यामी ज्याला र मूल्य

१. विगत १२ महिनामा यस गाउँमा कृषि तथा मौसमी कामका लागि आवश्यक पर्ने अदक्ष्य वयस्क कामदारहरु (महिला/पुरुष) को उच्च तथा निम्न ज्यालादर कति कति कायम रह्यो ?	पुरुष	महिला	
	उच्च (कामको) बेला	१.	२.
	मन्द (फुर्सद) को बेला	३.	४.
२. यस गाउँको मुख्य खाद्यान्न वाली के हो ? (वाली संकेत)			
३. विगत १२ महिनामा यस गाउँमा मुख्य कृषि वाली भित्र्याउनु भन्दा अघि र पछि प्रमुख खाद्यान्न वालीको प्रति के.जी. मूल्य कति रह्यो ? (मूल्य/ के.जी.)	१. वाली काटिनुभन्दा अगाडि	२. वाली भित्र्याए पछ्याडी	
४. गाउँमा राम्रो कृषिजन्य एक हेक्टरभूमिको विक्री मूल्य कति छ ? (उब्जाउ, कम भिरालो, साधारण वालीको लागि उपयुक्त तथा बस्ती र सडकबाट १ कि.मि. सम्मको दूरी भित्र भएको जमिन) । (मूल्य /हेक्टर)			

घ. वनजन्य सेवाहरु

१. विगत १२ महिनामा गाउँले (समुदाय वा व्यक्तिगत रुपमा) वनको सेवासंग सम्बन्धित कुनै प्रत्यक्ष फाइदा (जिन्सी वा नगद) प्राप्त गरेका छन् ? संकेत : ० = छैन, १ = छ, घरधुरीले सिधै पाएको छ, २ = छ, प्रत्यक्ष गाउँले फाइदा पाएको छ (जस्तै : विकासे परियोजना), ३ = छ, दुवै घर र गाउँले		
२. यदि गाउँमा माथि उल्लेखित फाइदाहरु प्राप्त भएको छ (संकेत २ वा ३) भने त्यसरी प्राप्त भएको रकमहरु (कुन प्रयोजनको लागि हो दायाँको महलमा उल्लेख गर्नुहोस् ।)	रकम प्राप्त शिर्षक	रकम रु.
	१. पर्यटनबाट	
	२. कार्वन सिंचनबाट	
	३. पानी मूहानबाट	
	४. जैविक विविधता संरक्षणबाट	
	५. काठ चिरान कम्पनिबाट क्षतिपूर्ति वापत	
६. खानी कम्पनिबाट क्षतिपूर्ति वापत ।		
९. अन्य, उल्लेख गर्नुस		
३. विगत १२ महिनामा यस गाउँमा कुनै सरकारी/गैर सरकारी तथा दातृ संस्थाहरुबाट वन संग सम्बन्धित वाह्य सहयोगहरु (जस्तै प्राविधिक सहायता, निःशुल्क लगानी आदि) प्राप्त गरेको छ ?	(१-०)	

नोट: यदि त्यस्ता भुक्तानी प्राप्त गरिएको छ भने त्यसको विवरण गाउँको विस्तृत विवरण तयार गर्दा उल्लेख गरिएको हुनुपर्दछ ।

वार्षिक घरधुरी सर्वेक्षण १ (ए १)

सूचना नियन्त्रण

कार्य	मिति	कसबाट ?	स्थिति ठिक छ ? छैन भने कारण दिनुहोस ।
अन्तरवार्ता			
प्रश्नावली परीक्षण			
प्रश्नावली संकेतीकरण			
तथ्यांक कम्प्युटरमा हाले			
कम्प्युटरमा हालेको तथ्यांक रुजु गर्ने			

क. घर पहिचान

१. घरको पहिचान तथा स्थान

१. घरको नाम र संकेत नम्बर		*नाम	संकेत नं.
२. गाउँको नाम र संकेत नम्बर		*नाम	गाउँ नं.
३. जिल्लाको नाम र संकेत नम्बर		*नाम	गाउँ नं.
४. जवाफ दिने प्रथम व्यक्तिको नाम र संकेत (पी.आइ.डी.) (तल ख मा हेर्नुस्)		*नाम	संकेत(पी. आइ. डी).
५. जवाफ दिने दोश्रो व्यक्तिको नाम र संकेत (पी.आइ.डी.) (तल ख मा हेर्नुस्)		*नाम	संकेत(पी. आइ. डी).
६. घरको जि.पी.एस. रिडीङ (यू.टी.एम. ढाँचामा)	$x =$		$y =$
७. गाउँको बिचबाट घरसम्मको दुरी (हिड्दा लाग्ने समय र दुरी)	१.	मिनट	२. कि.मी.

ख. घरपरिवारको बनोट

१. घरपरिवारमा को को सदस्यहरु छन् ? नोट : घरधुरीको परिभाषाको लागी प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुहोस ।

१. व्यक्ति पहिचान नं. (पी.आइ.डी.)	घरका सदस्यको नाम*	२. घरमुली संगको सम्बन्ध (संकेत हेर्नुहोस्)	३. जन्मेको वर्ष ^१ (साल)	४. लिंग (० = पुरुष, १ = महिला)	५. शिक्षा (कति वर्षको पढाई पुरा गरेको । पढेको)
१		घरमुली			
२					
३					
४					
५					
६					
७					
८					
९					
१०					
११					
१२					
१३					
१४					

^१ संकेत:

१.पति वा पत्नी, २. छोरा / छोरी ३. बुहारी / ज्वाइ ४. नाति नातिनी ५. बाबु / आमा ६. सासु / ससुरा ७. दाजुभाई / दिदीबहिनी ८. भाउजु / भिनाजु, साला / साली, ९. मामा, माइजु / काका, काकी, १०. भतिजा / भतिजी, भान्जा / भान्जी, ११. सौतेनी छोरा छोरी, धर्मपुत्र / धर्मपुत्री १२. अन्य परिवार १३. संबन्ध नभएको ।

२) यसमा व्यक्तिको उमेर सोधेर पछि जन्मेको वर्ष निकाल्न पनि सकिन्छ ।

२. घरमूलीसंग सम्बन्धीत केही प्रश्नहरू

१. घरमूलीको वैवाहिक स्थिति के छ ? संकेत: १. वैवाहिक र संगै बसेको, २. विवाहित तर पति वा पत्नी बाहिर अन्यत्र काम गर्दै अलग बसेका, ३. विधवा / विधुर, ४. संबन्ध विच्छेद भएको ५. विवाह नभएको, ९. अन्य उल्लेख गर्नुहोस्	
२. यो घर परिवार कति वर्ष पहिले स्थापित भएको हो (परिभाषाको लागि प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुहोस्)	वर्ष
३. के घरमूली यही गाँउमा जन्मेका हुन् (यदि हो भने नं. ५ मा जानुस्)	(१ -०)
४. यदि हैन भने घरमूली कहिले देखि यस गाँउमा बस्दै आएका हुन् ?	वर्ष
५. गाउँमा बसोबास गर्ने जातीहरूमध्ये के घरमूली गाउँकै बहुसंख्यक जाती वा जनजातीमध्यमा पर्छन् ?	(१ -०)

ग. जग्गा जमीन

१. हाल आफुसंग भएका जग्गा जमिन र कमाउन दिएको वा लिएको जग्गा जमीन बारे जानकारी दिनुहोस् (हेक्टरमा)।

नोट: जमिनको प्रकारको विवरणको लागि प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुहोस् र क्षेत्रफल कुनै एक इकाइमा मात्र भर्नुहोस्।

जमिनको प्रकार	१. क्षेत्रफल (हेक्टर)	२. स्वामित्व (स्वामित्व संकेत)	गत १२ महिनामा उत्पादन भएका। भित्रयाइएका मुख्य ३ वारी (उत्पादन संकेत)		
			३. श्रेणी १	२. श्रेणी २	३. श्रेणी ३
वन :					
१. प्राकृतिक वन					
२. व्यवस्थित वन					
३. वृक्षारोपण					
कृषि भूमि :					
४. खेती योग्य भूमि					
५. चरणक्षेत्र (प्राकृतिक वा रोपिएको)					
६. कृषि वन					
७. वन चरण					
८. बाँभो जग्गा					
९. अन्य किसिमका वनस्पतिले ढाकेको तथा भु उपयोग (आवासीय, भाडी, घाँसे मैदान, सिमसार आदि)					
१०. जम्मा स्वामित्व भएको जग्गा (१+२+३+...+९) :					
११. कमाउन (अधिया/बन्धकी आदि) दिएको जमीन (१-९ मा गाभीएको)					
१२. कमाउन (अधिया/बन्धकी आदि) लिएको जमीन (१-९ मा नगाभीएको)					

घ. सम्पत्ति तथा बचत

१. कृपया आफ्नो घरको प्रकार बारे बताउनुहोस्।

१. यो घर तपाईंको आफ्नै हो ? (संकेत १ हेर्नुहोस्)	
२. घरका (धरैजसो) भित्ताहरू के ले बनेका छन् ? (संकेत २ हेर्नुहोस्)	
३. घरका (धरैजसो) छाना के ले बनेका छन् ? (संकेत ३ हेर्नुहोस्)	
४. घरको अनुमानित क्षेत्रफल कति छ ? (वर्ग मी. मा)	वर्ग मी.

१) संकेत: ० : हैन, १ : आफ्नै स्वामित्वको घर, २ : अरुसंग साभा स्वामित्वमा भएको घर, ३ : पुरै भाडामा लिएको घर, ४ : अरुसंग मिलेर भाडामा लिएको घर, ९ : अन्य, उल्लेख गर्नुहोस्

२) संकेत: १ : माटो, २ : काठको (तख्ता), ३ : फलाम वा अन्य धातुको पाता; ४ : इटा वा ढलान, ५ : खर । पराल । खडाई । घाँस, ९ : अन्य उल्लेख गर्नुहोस् ।

३) संकेत: १ : खर पराल, २ : काठ (तख्ता) ३ : जस्ता, फलाम वा अन्य धातु, ४ : टायल, ९. अन्य उल्लेख गर्नुहोस् ।

२. कृपया, घरको स्वामित्वमा रहेका विभिन्न प्रकारका ठूला उपकरण/सामग्रीहरूको संख्या र मूल्य बताउनुहोस् ।

	१. स्वामित्वमा रहेको संख्या	२. कुल बिक्रि मूल्य (सबै इकाईको बर्तमान बिक्री मूल्य, किनिएको मूल्य हैन) (यदि संपत्ति आफ्नो हैन भने ० राख्नुस्)
१. कार । ट्रक । वस		
२. ट्रयाक्टर		
३. मोटर साइकल		
४. साइकल		
५. हाते फोन । फोन,		
६. टेलिभिजन		
७. रेडीयो		
८. क्यासेट / सी.डी. / भि.एच.एस. / भि.सि.डी / डि.भि.डी. / प्लेयर		
९. ग्याँस वा बिजुली बाट चल्ने स्टोभ		
१०. रेफ्रिजेरेटर / फ्रिजर		
११. माछा मार्ने बोट / बोटको इन्जिन		
१२. चैन करौंती (आरा)		
१३. हलो		
१४. गाडा		
१५. बन्दुक / राइफल		
१६. ठेलागाडा		
१७. फर्निचर		
१८. पानी तान्ने पम्प		
१९. सोलर प्यानेल		
२०. अन्य (.रु ३५०० भन्दा बढी खरिद मूल्य पर्ने)		

३. कृपया, घर परिवारको बचत र ऋणको बारेमा जानकारी दिनुहोस् ।

१. तपाईंको घर परिवारले बैंक, लगानी संस्था वा बचत समुहमा कति रकम बचत गरि राख्नु भएको छ ?	रु.
२. तपाईंको घर परिवारमा कति रकम बराबरको अनुत्पादक सम्पत्ति जस्तै सुन, चाँदी, जवाहरात र गरगहना छ ?	रु.
३. घरबाट तिनपने ऋण कति छ ?	रु.

ड. वनमा आधारित श्रोत

१. तपाईंको पहुँच भएको र प्रयोग गर्न सक्ने नजिकको प्राकृतिक वा व्यवस्थित वन घरबाट कति दुरीमा छ ? (हिडेर वा दुरी)	१. सिधा दुरी ?	कि.मि.
	२. हिड्दा लाग्ने समय ?	मिनेट
२. के तपाईंको घरले दाउरा संकलन गर्ने गर्दछ ? यदि छैन भने प्रश्न नं. ७ मा जानुस् ।		(१-०)
३. यदि छ भने, घरको प्रयोगको लागी दाउरा संकलन गर्न एक हप्तामा कति घण्टा खर्च गर्नुहुन्छ ? व्यस्क सदस्यको समय उल्लेख गर्नुपर्छ । बच्चाको समय= व्यस्कको समयको ५० % गणना गर्ने		घण्टा
४. पाँच वर्ष पहिले र अहिलेमा दाउरा संकलन गर्न लाग्ने समय बढेको वा घटेको छ ? संकेत: १ : बढी, २ : करीब करीब उस्तै, ३ : कम्ति ।		
५. पाँच वर्ष पहिले र अहिलेमा दाउराको उपलब्धतामा के परिवर्तन आएको छ ? संकेत: १. घटेको छ, २. करीब करीब उस्तै, ३. बढेको छ । यदि संकेत २ र ३ आउंछ भने प्रश्न नं. ७ मा जानुस् ।		

६. यदि हाल दाउराको उपलब्धता घटेको छ भने (माथि प्रश्न नं.५ को उत्तर १ भएमा) घरको दाउराको आवश्यकता पूर्ति कसरी गरिरहनु भएको छ ? कृपया, मुख्य ३ वटा उत्तरलाई १	उत्तर	श्रेणी १-३
	१. संकलनमा बढी समय लगाएर (उदाहरणका लागि घरबाट टाढा टाढा सम्म गएर)	
	२. निजी जग्गामा वृक्षारोपण गरेर ।	
	३. कृषि वालीको अवशेष (नल, पराल) को प्रयोग बढाएर ।	
	४. दाउरा वा कोइलाको खरीदमा बृद्धि गरेर ।	
	५. अन्य वैकल्पिक इन्धनहरू बढी खरिद गरेर (जस्तै मडितेल, ग्याँस, बिजुली आदि)	
	६. दाउराको आवश्यकता घटाउन अन्य उपाय गरेर (जस्तै सुधारीएको चुल्हो प्रयोग गरेर)	

देखि ३ मा वर्गीकरण गर्नुहोस् ।	७. पकाउदा वा तताउदा दाउरालाई बढि जोगाएर	
	८. पकाउने खाना परिकारको संख्या घटाएर	
	९. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस्	
७. गत पाँच वर्षमा आफ्नो खेत बारीमा रुख विरुवा रोप्नुभएको छ ? छैन भने अर्को भाग (च) मा जानहोस् ।		(१-०)
८. यदि छ भने, वृक्षारोपण गर्नुको मुख्य उद्देश्य के के हुन् ? कृपया, मुख्य ३ वटा उद्देश्यलाई १ देखि ३ मा वर्गीकरण गर्नुहोस् ।	उद्देश्य	श्रेणी १-३
	१. घरको प्रयोगको लागि दाउरा	
	२. दाउरा बिक्रीको लागि	
	३. घरको प्रयोगको लागि ङाले घाँस	
	४. ङाले घाँस बिक्रीको लागि	
	५. घरको प्रयोगको लागि काठ र बल्ला बल्ली	
	६. काठ र बल्ला बल्ली बिक्रीको लागि	
	७. अन्य घरायसी प्रयोजनको लागि	
	८. अन्य उत्पादन बिक्रीको लागि	
	९. कार्वन सिंचनको लागि	
	१०. अन्य वातावरणीय सेवाको लागि	
	११. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस्	

च. वन उपभोक्ता समूह (व.उ.स.)

नोट : सूचना संकलनकर्ताले सूचना संकलन गर्दा सर्वप्रथम वन उपभोक्ता समूह (व.उ.स.)का वारेमा वताउनु पर्दछ (प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुस्)

१. तपाईं वा तपाईंको घरको कुनै सदस्य सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह (व.उ.स.) को सदस्य हुनुहुन्छ ? यदि छैन भने प्रश्न नं.११ मा जानुस् ।		(१-०)
२. तपाईंको घरको कुनै सदस्य प्रायः र नियमित रूपमा व.उ.समूह/समिति को बैठकमा उपस्थित हुनुहुन्छ ? यदि छैन भने तल नं. ५ मा जानुस् ।		(१-०)
३. यदि छ भने , प्रायः घरको कस्ले व.उ.स.को बैठकमा भाग लिने गर्छन् र अन्य कयाकलापमा सहभागी हुन्छन् । संकेतः १. श्रीमतीले मात्र, २. दुवै तर मुख्यतया श्रीमतीले, ३. दुवैजनाले करिब बराबरी रूपमा, ४. दुवैजनाले तर मुख्यतया श्रीमानले, ५. श्रीमानले मात्र, ६. अन्य माथि उल्लेखित बाहेक		
४. तपाईंको घर परिवारले विगत १२ महिनामा व.उ.स. को कार्यक्रम (बैठक, गस्ती, सामुहिक काममा) कति दिन बराबरको (पूरा दिन) समय दिनुभएको छ ?		(दिन)
५. के तपाईंको घरबाट व.उ.स. लाई कुनै नगद वा अन्य सहयोग गर्नु भएको छ ? इदि छैन भने प्रश्न नं. ७ मा जानुस् ।		(१-०)
६. यदि छ भने गत १२ महिनामा कति रकम तिर्नुभयो ?	रु.	
७. विगत १२ महिनामा तपाईंको घर परिवारले व.उ.स. बाट कुनै नगद (जस्तै वन पैदावार विक्रीको हिस्सा) प्राप्त गर्नुभएको छ ? (छैन भने प्रश्न नं.९ मा जानुस्) ।		(१-०)
८. यदि छ भने , १२ महिनामा कति रकम प्राप्त गर्नुभयो ?	रु.	
९. तपाईंले व.उ.स.मा प्रवेश गर्नुको मुख्य कारण के हो ? कृपया मुख्य ३ वटा कारणलाई १ देखी ३ मा वर्गीकरण गर्नुहोस् ।	कारण	श्रेणी १-३
	१. वन पैदावारमा पहुँच बढ्ने हुनाले ।	
	२. वन व्यवस्थापन राम्रो भई भविष्यमा फाइदा हुनेहुनाले	
	३. अन्य फाइदाहरुमा पहुँच (जस्तो सरकारी मदत, दातृसंस्थाहरुको कार्यक्रम, आदिमा) पुग्ने हुनाले ।	
	४. समुदाय र भविष्यको लागि वन जोगाउनु मेरो कर्तव्य भएकोले ।	
	५. गाउँको सम्मानित र जिम्मेवार ब्यक्ति भएकोले ।	
	६. सामाजिक (ब्यक्तिगत भेटघाट, सहकार्य, समुहबाट बाहिरीने डर, आदिको) कारणले ।	
	७. सरकार, मुखिया, छिमेकीद्वारा दबाव दिएकोहुनाले ।	
	९. अन्य, (उल्लेख गर्नुहोस्)	
१०. समग्रमा व.उ.स.को काम कार्यवाहीले तपाईंहरुले वनबाट प्राप्त गर्दै आएको फाइदामा के कस्तो प्रभाव पारेको महशुस गर्नु भएको छ ? संकेत : १. धेरै नकारात्मक प्रभाव, २. थोरै नकारात्मक प्रभाव, ३. कुनै प्रभाव छैन, ४. थोरै सकारात्मक प्रभाव, ५. धेरै सकारात्मक प्रभाव		
११. तपाईं व.उ.स.मा सहभागी हुनुहुन्न भने, नहुनुको कारण के हो ? कृपया, मुख्य ३ वटा कारणलाई १ देखि ३ मा वर्गीकरण गर्नुहोस् ।	कारणहरु	श्रेणी १-३
	१. गाउँमा व.उ.स. समूह नभएकोले	
	२. म गाउँमा नयाँ भएकोले	
	३. व.उ.स.का सदस्यहरु म भन्दा भिन्दै (जाती, धर्म, राजनीतिक विचार आदिका) समूहका भएकाले	
	४. समय दिन असमर्थ भएको हुनाले	
	५. आवश्यक नगद सहयोग दिन असमर्थ भएको हुनाले	
	६. मेरो आफुखुशी वन प्रयोग गर्ने इच्छामा व.उ.स. को सदस्यताले गर्दा रोक लाग्ने हुनाले	
	७. मलाई व.उ.स.ले वनको राम्रो व्यवस्थापन गर्लान् भन्नेमा विश्वास नभएको हुनाले	
	९. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस् ।	

वार्षिक घरधुरी सर्वेक्षण २ (ए २)

सूचना नियन्त्रण

कार्य	मिति	कसबाट	अवस्था ठिक छ ? छैन भने कारण दिनुस् ।
अन्तरवार्ता			
प्रश्नावली परीक्षण			
प्रश्नावली संकेतिकरण			
तथ्यांक कम्प्युटरमा हाले			
कम्प्युटरमा हालेको तथ्यांक रुजु गर्ने			

क. घरको पहिचान विवरण

१. घरधुरीको नाम र संकेत नं.		*नाम	संकेत नं.
२. गाउँको नाम र संकेत नं.		*नाम	संकेत नं.
३. जिल्लाको नाम र संकेत नं.		*(नाम)	(गाउँ नं.)
४. पहिलो उत्तरदाताको नाम र पहिचान नं.		*(नाम)	पहिचान नं.(पी.आइ.डी.)
५. दोश्रो उत्तरदाताको नाम र पहिचान नं.		*(नाम)	पहिचान नं.(पी.आइ.डी.)

ख. अप्रत्याशित र संकटको बेलामा भएका खर्चहरू

१. विगत १२ महिनामा घर परिवारले आम्दानीमा उल्लेखनीय कमि हुने वा अनपेक्षित ठूलो खर्च व्यहोर्नु परेको छ ?

घटना र खर्च विवरण	१. आम्दानी वा खर्चको मात्रा संकेत ^१	आम्दानी भएको ह्रास वा खर्चमा भएको वृद्धिलाई कसरी सामना गर्नुभयो ? बढीमा ३ वटा उपायहरू प्राथमिकता क्रममा दिनुहोस् (संकेत ^२)		
		२. पहिलो उपाय	३. दोश्रो उपाय	४. तेश्रो उपाय
१. खेतीबालीमा भएको भारी असफलता/नोक्सान				
२. घर परिवारमा घातक विरामी परेर (विगत १२ महिनाको अवधिमा १ महिना वा बढि समय सम्म घरपरिवारको कुनै उत्पादनशील आयुको व्यक्ति विरामी परेकोले वा विरामीको रेखदेख गर्नु परेको हुनाले)				
३. कमाई गर्ने उत्पादनशील आयुको सदस्यको मृत्यु भएको हुनाले				
४. जमिन गुमेको (जफत आदि भएको) हुनाले				
५. मुख्य पशु चौपाया गुमेको हुनाले (चोरी भएको, सुखा आदिको कारण)				
६. अन्य मुख्य सम्पत्ति गुमेकोले (आगलागी, चोरी, बाढी, आदिबाट)				
७. ज्यालादारी रोजगार गुमेको				
८. विवाह वा अन्य खर्चिलो सामाजिक कार्यमा खर्च भएकोले				
९. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस्				

१. संकेत : ० = छैन, १ = छ, मध्यम खालको संकेत, २= छ, ठूलै संकेत । परिभाषाको लागि प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुहोस् ।

२. संकेत :

१. वन पैदावारको बढी संकलन
२. जंगली (प्राकृतिक) वन पैदावारको बढी संकलन (वन क्षेत्र बाहिरबाट)
३. कृषि पैदावारको बढी संकलन ।
४. बचत गरिएको नगदको खर्च (सञ्चित रकम) ।
५. सम्पत्तिको विक्री (जमिन, चौपाया, आदि) ।
६. आकस्मिक अतिरिक्त श्रम गरेको ।
७. आफन्त र साथीभाइहरूबाट सहयोग प्राप्त ।
८. नै.स.स., सामुदायिक संस्था, धार्मिक संस्था वा यस्तै अन्य संस्थाहरूबाट सहयोग प्राप्त।

९. बैंक, ऋण लिने संस्था, साहुवाट ऋण लिएर ।
१०. घर परिवारको खर्चमा कटौती गर्ने प्रयास गरेर ।
११. विशेष केही पनि नगरिएको ।
१२. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस् ।

ग. वनबाट प्राप्त सेवा

१. घर परिवारले विगत १२ महिनामा निम्न उल्लेखित वन सेवाहरु बापत कुनै नगद वा जिन्सी प्राप्त गरेको छ ?

मुख्य उद्देश्य	१. प्राप्त गर्नु भएको छ ? (१-०)	२. यदि छ भने स्थानीय मूल्य बराबरको रकम उल्लेख गर्नुहोस् । (यदि केहीपनि प्राप्त गरेको छैन भने ० राख्नुस्)
१. पर्यटनबाट		
२. कार्वन सिंचन परियोजनाबाट		
३. पानी मुहान परियोजनाबाट		
४. जैविक विविधता संरक्षणबाट		
५. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस् ।		

घ. वनक्षेत्रको कटानी/फाँडानी

१. विगत १२ महिनामा यस घर परिवारले वनको कुनै भाग खोरीया/फाँडानी गरेको छ ? यदि छैन भने नं.९ मा जानुस् ।				(१-०)	
यदि छ भने	२. कति भू भाग खोरिया फाँडानी गरियो ?				(हेक्टर)
	३. फाँडानी गरिएको जमिन के को लागि प्रयोग गरियो ? संकेत १ = खेतीवालीको लागि, २= वृक्षारोपणको लागि, ३= चरणको लागि, ४= गौह कृषि प्रयोजनको लागि -बढीमा ३ वटा प्राथमिकता क्रममा दिनुहोस् ।	१. पहिलो प्रयोग	२. दोश्रो प्रयोग	३. तेश्रो प्रयोग	
	४. यदि बालाको लागि प्रयोग गरिएको हो भने कुन प्रमुख बाली लगाइयो ? (बालीको संकेत दिनुहोस्) पैदावार संकेत (बढीमा ३ वटा प्राथमिकता क्रममा दिनुहोस् ।)	१. पहिलो बाली	२. दोश्रो बाली	३. तेश्रो बाली	
	५. तपाईंले कस्तो प्रकारको वनको खोरिया । फाँडानी गर्नुभयो ? (वन संकेत)				
	६. यदि पुनरोत्पादित वन हो भने, वनको उमेर कति थियो ?				वर्ष
	७. खोरिया फाँडानी गरेको वनको स्वामित्व के थियो ? (स्वामित्व संकेत)				
८. खोरिया फाँडानी गरेको जमिन घरबाट कति टाढा अवस्थित छ ?				कि.मी.	
९. यस घर परिवारले विगत ५ वर्षमा खोरिया फाँडानी गरेको छ ? यदि छैन भने नं.११ मा जानुस् ।				(१-०)	
१०. यदि छ भने, विगत ५ वर्षमा कति भूभाग खोरिया/फाँडानी गरेको छ ? (प्रश्न नं. २ मा उल्लेख भएको क्षेत्र समेत समावेश गर्नुपर्छ)				हेक्टर	
११. विगत ५ वर्षमा यस घर परिवारले प्रयोग गर्दै आएको जमिनको कति भाग प्रयोग गर्न छाडेको छ ? (प्राकृतिक पुनरुत्पादनको लागि छाडिएको) ।				हेक्टर	

ड. सुखसमृद्धि को अनुभव र सामाजिक पूँजी

१. सबै कुराहरुलाई विचार गर्दा विगत १२ महिनामा तपाईं आफ्नो जीवनसँग कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ? संकेत: १= धेरै असन्तुष्ट, २ = असन्तुष्ट, ३= असन्तुष्ट वा सन्तुष्ट केहि छैन, ४= सन्तुष्ट, ५= धेरै सन्तुष्ट	
२. विगत १२ महिनामा भएको खाद्यान्न उत्पादन र आमदानीले तपाईंको घरमा महसुस भएका सबै आवश्यकताहरु पुरा गर्न पर्याप्त भयो? संकेत: १= भएन, २ = पुग नपुग ठिकै भयो, । पर्याप्त; ३ = पुग्यो । भयो	
३. गाउँ (वा समुदाय) का अन्य घरपरिवारको तुलनामा तपाईंको घरलाई कतिको स-सम्पन्न मान्नुहुन्छ? संकेत: १= विपन्न, २ = उस्तै । बराबर ३ = सम्पन्न	
४. विगत ५ वर्ष अघिको अवस्थाको तुलनामा हाल तपाईंको घरलाई कतिको स-सम्पन्न मान्नुहुन्छ? संकेत: १= अहिले विपन्न । कम सम्पन्न २ = करिव उस्तै । बराबरी ३ = पहिले भन्दा अहिलेसम्पन्न यदि उत्तर १ वा ३ भए नं: ५ मा जानुहोस, यदि उत्तर २ भए नं: ६ मा जानुहोस,	
५. यदि विपन्न - वा सम्पन्न हो भने	कारण: ..... मा परिवर्तन
	प्राथमिकताक्रम (१-३)

यो परिवर्तन हुनाको मुख्य कारण के हो? (कृपया सबैभन्दा महत्वपूर्ण ३ वटा कारणलाई प्राथमिकता क्रममा दिनुस्)	१ गैह्र कृषि रोजगारी	
	२ भूस्वामित्व (जस्तै जमीन किनेको। बेचेको)	
	३ वन श्रोत। पैदावार	
	४ उत्पादन मूल्य (वन, कृषि)	
	५ बाह्य सहयोग (सरकारी, गैह्र-सरकारी ...)	
	६ आर्थिक सहयोग (बाहिर देश। ठाउँबाट आउने)	
	७ दैनिक जिविका खर्च रकम (जस्तै उच्च मूद्रास्फीति)	
	८ युद्ध, सामाजिक द्वन्द कलह राजनितिक अस्थिरता	
	९ गाउँघरको भगडा (अहिंसात्मक)	
	१० पारिवारिक अवस्थामा परिवर्तन (जस्तै परिवार सदस्य। मुख्य मालिक गुमाउनु)	
	११ विरामी। रोग	
	१२ पहुँच (जस्तै नयाँ सडक। बाटो)	
	१३	
	१४	
१९ अन्य उल्लेख गर्नुहोस		
६. के तपाईंलाई आफ्नो गाउँ (समुदाय) मा बस्नको लागि राम्रो लाग्छ ? संकेत : १ = लाग्दैन; २ = ठिक ठिकै; ३ = लाग्छ		
७. तपाईंलाई सामान्यतया गाउँ (समुदाय) का मानिसहरुमाथि विश्वास। भरोसा छ। लाग्छ ? संकेत : १ लाग्दैन २. = ठिक ठिकै लाग्छ, केहिलाई मात्र ३ = लाग्छ		
८. आवश्यक परेको वेलामा के गाउँ (समुदाय) का मानिसहरुबाट तपाईंले सहयोग पाउनु हुन्छ ? (जस्तै:- घरपरिवारमा कोहि विरामी परेर थप पैसाको आवश्यकता हुँदा) ? संकेत : १ = पाउँदैन; २. = कहिले काहि पाईन्छ, सधै होईन; ३ = पाउँछ		

च. घर परिवारको बारेमा गणक वा अनुसन्धान कर्ताको टिप्पणी। लेखाजोखा

(नोट: यो टेबल गणक वा पेन सहभागीले भर्नु पर्नेछ। यदि यो सर्वेक्षण (ए-२ र क्यू-४) गर्ने व्यक्ति। गणक उक्त घरको अधिल्ला त्रैमासिक सर्वेक्षणहरुमा संलग्न छैन भने उक्त घरको बारेमा बढि जानकारी भएको व्यक्तिबाट प्रश्न नं २-४ सम्म भराउनुपर्छ।)

१. विगतको अन्तर्वार्तामा उत्तरदाता मुस्कुराउने वा हाँस्ने गरेका थिए? संकेत : १ = गम्भीर। हाँस्ने वा मुस्कुराउने केहि भएन, २ = मुस्कुराए मात्र; ३ = मुस्कुराउने र हाँस्ने, ४ = निर्धक्कसँग पटक पटक हाँसेका थिए।	
२. तपाईंको अनुभव र देखेको (घर, सम्पत्ति आदि) आधारमा गाउँका अन्य घरपरिवारको तुलनामा यस घर परिवारलाई कतिको सम्पन्न भएको ठान्नुहुन्छ ? संकेत : १ विपन्न। गरिव; २ = उस्तै उस्तै। भण्डै वरावर; ३ = धनी। सम्पन्न	
३. यो घर परिवारले उपलब्ध गराउनु भएको तथ्याङ्कहरु साधारणतया कुन हद सम्म भरपर्दो/विश्वासनिय छन् ? संकेत : १ = कमजोर; २ = उचित भरपर्दो; ३ = धेरै भरपर्दो/विश्वासनिय	
४. घर परिवारले उपलब्ध गराउनु भएको वन पैदावार संकलन/उपयोगका तथ्याङ्कहरु कुन हद सम्म भरपर्दो/विश्वासनिय छन् ? संकेत : १ कमजोर; २ = उचित भरपर्दो; ३ = धेरै भरपर्दो/विश्वासनिय	
५. यदि घर परिवारले उपलब्ध गराएको तथ्याङ्क भरपर्दो/विश्वासनीय छैनन् भने (माथी संकेत १ आएको खण्डमा), तपाईंको विचारमा प्राप्त तथ्याङ्कले वनको वास्तविक प्रयोगकलाई बढि वा घटि संकेत गर्दछन् ? संकेत : १ = न्यून अनुमान; २ = अधिक अनुमान; ३ = न्यून वा अधिक अनुमानको प्रकिया देखिदैन ४ = थाहा छैन	

त्रैमासिक घरधुरी सर्वेक्षण (क्यू १ – क्यू ४)

नोट: सबै आम्दानी गत एक महिनाको (३० दिनको) वारेमा सोधिएको छ । तर बाली, चौपाया, र आम्दानीका अन्य श्रोतहरूका लागि स्मरण समय ३ महिना (९० दिनको) को छ ।

द्रष्टव्य: प्रश्नावलीको पूर्वपरिक्षण तथा अनुसन्धानको क्रममा आर आर ए (RRA) प्रविधिबाट उक्त क्षेत्रमा पाईने मुख्य उत्पादन/पैदावारहरूको टेबलमा सूचिकृत गर्नुपर्दछ । अन्तर्वाताको बेलामा कुनै घरले गत १ महिना अथवा ३ महिनामा सूचीकृत भएका बाहेक अन्य कुनै पैदावार/उत्पादन छुट्टिन गएको पाइएमा त्यसलाई सोहीबेलामा संलग्न गरी अन्य जानकारी लिनुपर्दछ ।

सूचना नियन्त्रण

काम	मिति	कसबाट	बर्तमान स्थिति ठिक छ ? छैन भने किन ?
अन्तरवार्ता			
प्रश्नावली परीक्षण			
प्रश्नावलीको संकेतिकरण गर्ने			
तथ्यांक कम्प्युटरमा हाल्ने			
कम्प्युटरमा हालेको तथ्यांक रुजु गर्ने			

क. घरको पहिचान

१. घरको नाम र पहिचान नं.	नाम:	नं.	पहिचान
२. गाउँको नाम र पहिचान नं.	नाम:	नं.	गाउँ पहिचान
३. जिल्लाको नाम र पहिचान नं.			
४. पहिलो उत्तरदाताको नाम र पहिचान नं.	नाम		पहिचान नं.(पी. आइ. डी.)
५. दोश्रो उत्तरदाताको नाम र पहिचान नं.	नाम		पहिचान नं.(पी. आइ. डी.)

ख. वनबाट भएको प्रत्यक्ष आम्दानी (प्रशोधन नगरिएका वन पैदावारहरूबाट भएको आम्दानी)

१. गत एक महिनामा आफ्नो प्रयोगको लागि तथा बिक्रिको लागि तपाईंका घरका सदस्यहरूले कुन कुन कच्चा वन पैदावार के कति परिमाणमा संकलन गरेका छन् ?

द्रष्टव्य: वृक्षारोपण क्षेत्रबाट हुने आम्दानीलाई वन आम्दानी मान्नुपर्छ । कृषिवनबाट हुने आम्दानीलाई भने कृषि आम्दानीको श्रेणीमा राखिने हुँदा त्यस्तो आम्दानीलाई खण्ड ज को तालिकामा भर्नु पर्छ ।

द्रष्टव्य: पशोधित वन पैदावारका लागि संकलन र प्रयोग भएका कच्चा वन पैदावारहरू यसमा नभई खण्ड ग को तालिका २ मा उल्लेख गर्नुपर्छ ।

१. वन पैदावार (पैदावार संकेत)	२. संकलन कर्ता	३. संकलन स्थान		५. संकलन गरेको जम्मा परिमाण (७+८)	६. ईकाइ	७. आफ्नै प्रयोगको लागि (उपहार दिएको सहित)	८. बिक्री गरिएको (लेन देन सहित)	९. ईकाइ मूल्य	१०. बजारको प्रकार संकेत बजार)	११. खूद मूल्य (७x९)	१२. बेचबिखन हुवानी खर्च (कुल)	१३. उत्पादन सामाग्री खरिद र ज्यामी खर्च	१४. खूद आम्दानी (११-१२-१३)
		३. भूमिको प्रकार (भूमि संकेत)	४. स्वामित्व (स्वामित्व संकेत)										

१) संकेत: १. खासगरी श्रीमती र घरका वयस्क महिला सदस्य द्वारा मात्र २. दुबै वयस्क महिला पुरुषले बराबरी भाग लिन्छन् ३. खासगरी श्रीमान र घरका वयस्क पुरुष सदस्य द्वारा मात्र ४. खासगरी (१५ वर्ष मुनीका) केटीहरू द्वारा मात्र ५. खासगरी (१५ वर्ष मुनीका) केटाहरू द्वारा मात्र ६. खासगरी केटाकेटीहरूबाट (१५ वर्ष मुनीका) मात्र बराबरी भाग लिन्छन् ७. घरका सबै सदस्यहरूले बराबरी भाग लिन्छन्, ८. माथिका कुनै पनि हैन ।

द्रष्टव्य: महल नं. ३ र ४ का उत्तरहरू गाउँ सर्वेक्षण र वार्षिक घरधुरी सर्वेक्षणका बेलामा भरिएका जमिनको प्रकारसँग मिल्नुपर्छ ।

ग) वनजन्य आम्दानी (प्रशोधित वन पैदावारबाट आम्दानी)

१. गत एक महिनामा तपाईंका घरका सदस्यहरूले के कति परिमाण (संख्या) र मूल्यका प्रशोधित वन पैदावार उत्पादन गरेका छन् ?

१. पैदावार (उत्पादन संकेत)	२. घरको कस्ले यो काम गर्यो ^{१)}	३. उत्पादित परिमाण (५+६)	४. ईकाइ	५. आफ्नै प्रयोजनको लागि (उपहार सहित)	६. बिक्रिको लागि (लेनदेन समेत)	७. ईकाइ मूल्य	८. बजारको प्रकार (बजार संकेत)	९. कुल मूल्य (३X७)	१०. उत्पादन सामग्री खरिद र ज्यामी खर्च	११. ढुवानी तथा बेच बिखन खर्च	१२. खुद आम्दानी (वन पैदावारमा भएको लगानी बाहेकको मात्र) ९-१०-११

संकेत^१ : १. खासगरी श्रीमती र घरका वयस्क महिला सदस्य द्वारा मात्र २. वयस्क महिला पुरुष दुवैले बराबरी भाग लिन्छन् ३. खासगरी श्रीमान र घरका वयस्क पुरुष सदस्य द्वारा मात्र ४. खासगरी (१५ वर्ष मुनीका केटीहरू द्वारा मात्र, ५. खासगरी (१५ वर्ष मुनीका) केटाहरू द्वारा मात्र ६. खासगरी केटाकेटीहरूबाट (१५ वर्ष मुनीका) मात्र बराबरी भाग लिन्छन् ७. घरका सबै सदस्यहरूबाट बराबरी भाग लिन्छन्, ८. माथिका कुनै पनि हैन ।

२. माथिका तालिकामा उल्लेखित (प्रशोधित) वन पैदावार उत्पादनको लागि के कति परिमाण (संख्या) र मूल्यका अप्रशोधित वन पैदावार प्रयोग गरियो ।

द्रष्टव्य: माथि खण्ड ख को तालिकामा उल्लेख नभएका तर प्रशोधित पैदावारमा प्रयोग गरिएका कच्चा वन पैदावार मात्र उल्लेख गर्ने । अन्यथा एउटै वन पैदावारको दोहोरो गणना हुन जान्छ । यो गर्नु हुदैन ।

१. प्रशोधित (अन्तिम) (पैदावार संकेत)	२. लगानीको रूपमा प्रयोग गरिएको अप्रशोधित वन पैदावार (पैदावार संकेत)	३. प्रयोग भएको परिमाण (५+६)	४. ईकाइ	५. खरिद परिमाण	६. घरपरिवार बाट संकलन गरिएको परिमाण	कहाँबाट संकलन गरियो ?		९. घर परिवारको कस्ले वन पैदावार संकलन गर्छन् ? (संकेत १)	१०. ईकाइ मूल्य	११. कुलमूल्य (३X१०)
						७. भूमिको किसिम (भूमिसंके त)	८. स्वामित्व (स्वामित्व संकेत)			

१) माथि उल्लेखित तालिकाको जस्तै संकेत प्रयोग गर्ने ।

महल १ को वन पैदावार, वनबाट आम्दानीको १ नं. महल जस्तै हुनुपर्दछ ।

द्रष्टव्य: यदि घरपरिवारबाट संकलन भएको छैन भने ७,८,९ को महललाई खाली राख्नुस्, महल १० (मूल्य) संकलनको मात्र सोध्नुपर्नेछ । । यदि संकलन मात्र भएको छ भने पनि महल नं. १० (मूल्य) सोध्नुपर्छ । सो को मूल्य निर्धारण गर्न कठिनाई भएमा प्राविधिक निर्देशिका हेर्नुहोस् ।

द्रष्टव्य: महल ७ र ८ मा उल्लेखित हुने भूमिको प्रकार र स्वामित्व गाउँ सर्वेक्षण र घरधुरी सर्वेक्षणको बेलामा उल्लेख भएको भूमिको प्रकार र स्वामित्वसंग मिलेको हुनुपर्दछ

घ) माछा मार्ने र माछापालन (पोखरी)

१. गत एक महिनामा तपाईंको घरपरिवारले प्राकृतिक नदि, ताल, समुद्रबाट मात्र (घर पालुवा बाहेक) कति माछा मार्नुभएको छ ?

१. माछाका प्रकार (स्थानिय माछाको सूचि बनाउनुस्	कहाँबाट संकलन गरियो ?		४. जम्मा कति माछा मारिए (के.जी.) (४+५)	५. आफ्नै प्रयोगको लागि (उपहार सहित)	६. बिक्रि गरेको (साटासाट वा लेनदेन सहित)	७. मूल्य (प्रति के.जी.)	८. कुल मूल्य (४X७)	९. उत्पादन सामग्री खर्च, बेचबिखन र ज्यामी खर्च	१०. खुद आम्दानी (८-९)
	२. भूमिको किसिम (संकेत भूमि)	३. स्वामित्व (संकेत स्वामित्व)							

द्रष्टव्य: महल नं. २ र ३ मा उल्लेखित हुने भूमिको प्रकार र स्वामित्व गाउँ सर्वेक्षण र घरधुरी सर्वेक्षणको बेलामा उल्लेख भएको भूमिको प्रकार र स्वामित्वसंग मिलेको हुनुपर्दछ ।

२. गत एक महिनामा तपाईंको घरपरिवारले माछा पोखरीबाट (पालेको माछा) के कति माछा मार्नुभयो ?

१. माछाका प्रकार (स्थानिय माछाको सूचि बनाउनुस्)	२. संकलन भएको स्थान (संकेत १ हेर्नुस्)	३. जम्मा कति माछा मारिए (के.जी.) (४+५)	४. आफ्नै प्रयोजनको लागि (उपहार सहित)	५. विक्रिको लागि (साटासाट वा लेनदेन सहित)	६. मूल्य (प्रति के.जी.)	७. कुल मूल्य (३X६)	८. उत्पादन सामाग्री खर्च, बेचबिखन र ज्यामी खर्च	९. खुद आमदानी (७-८)

१) संकेत: १. घरपरिवारको आफ्नो पोखरी २. यस घरसमेतको सामुहिक पोखरी ३. गाउँ वा समुदायिक स्वामित्वको पोखरी ४. अर्काको स्वामित्वको पोखरीबाट माछा मार्ने इजाजत लिएको/किनेको (७ नं.को कलममा राख्नुस्), ९. अन्य उल्लेख गर्नुहोस्।

ड) वन क्षेत्र बाहेकबाट हुने वातावरणीय आमदानी

१. माथि उल्लेखित वन पैदावार र माछा संकलन बाहेक गत एक महिनामा तपाईंको घरपरिवारले अन्य प्राकृतिक पैदावारहरु (जस्तै : घाँसे मैदान, बाँझो जग्गा, खर बारी आदिबाट) कति संकलन गरेको छ ?

१. उत्पादन (उत्पादन संकेत)	कहाँबाट संकलन गरियो		४. संकलित परिमाण (६+७)	५. इकाइ	६. आफ्नै प्रयोजनको लागि (उपहार सहित)	७. विक्रिको लागि (साटासाट/ लेनदेन सहित)	८. इकाई मूल्य	९. कुल मूल्य (४X८)	१०. उत्पादन सामाग्री खर्च, बेचबिखन र ज्यामी खर्च	११. खुद आमदानी (९-१०)
	२. भूमिको प्रकार (भूमि संकेत)	३. स्वामित्व (स्वामित्व संकेत)								

द्रष्टव्य: : महल नं. २ र ३ का उत्तरहरु गाउँ सर्वेक्षण प्रश्नावलीको र वार्षिक घरधुरी प्रश्नावलीको भूमिको प्रकारसंग मिल्नुपर्छ।

च) ज्यामी, मजदुरीबाट भएको आमदानी

१. के गएको एक महिनामा घरपरिवारका कुनै सदस्यले ज्यालादारी काम गरेका थिए ?

द्रष्टव्य: : एक व्यक्ति एक भन्दा बढी फरक फरक कामको लागि पटक पटक सूचिकृत हुन सक्छ ?

१. घरको सदस्यका पहिचान न. (पी आइ डी)	२. कामको प्रकार (काम संकेत)	३. गत महिनामा काम गरेको जम्मा दिनहरु	४. दैनिक ज्यालादारी दर	५. जम्मा ज्यालादारी आमदानी (३X४)

छ) नीजि व्यवसायबाट आम्दानी (वन वा कृषिबाट सिधै हुने आम्दानी बाहेक)

१. के तपाईं कुनै प्रकारको व्यापारमा संलग्न हुनुहुन्छ? हुनुहुन्छ भने गत महिनामा उक्त व्यवसायमा जम्मा कति लगानी गर्नुभयो र कति आम्दानी गर्नुभयो ?

द्रष्टव्य: यदि घरपरिवार एक भन्दा बढी व्यवसायमा संलग्न छ भने, प्रत्येक व्यवसायलाई छुट्टा छुट्टै महलमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

	१. व्यवसाय १	२. व्यवसाय २	३. व्यवसाय ३
१. तपाईंको व्यापार कुन प्रकारको हो ?(संकेत १)			
२. कुल आम्दानी (बिक्रीबाट)			
लागत खर्च:			
३. खरिद गरिएको सामग्री			
४. आफ्नो श्रम/मजदुरी बाहेकको लगानी (बजार मूल्य बराबरको)			
५. ज्यालादारी श्रम / मजदुरी प्रयोग गरेको			
६. ढुवानी र बजार बेच विखन खर्च			
७. पूँजीगत सम्पत्तिमा हुने खर्च (जस्तै: मर्मत संभारको लागी)			
८. अन्य लगानी			
९. खुद आम्दानी (२—(आइटम ३—८))			
१०. संचित पूँजीको वर्तमान बजार मूल्य ।			

१) संकेत : १. पसल / व्यापार, २. कृषि प्रशोधन, ३. हस्तकला, ४. सिकर्मी, ५. वनमा आधारित अन्य व्यवसाय ६. अन्य शिपमुलक श्रम, ७. ढुवानी (कार, बोट .....), ८. लज / रेस्टुरा, ९. रक्सि पार्ने, १०. इटा पार्ने, ११. जमीन व्यापारी, १२. जडीबुटी डाक्टर, १३. ढुंगा व्यापारी १९. अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्) ।

ज) कृषि बालीबाट आम्दानी

१. गएको ३ महिनामा घरपरिवारले कति परिमाण र मूल्य बराबरको बाली भित्र्याएको छ ?

१. कृषि बाली (बाली संकेत)	२. उत्पादित क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	३. जम्मा उत्पादन (५+६)	४. इकाई (उत्पादनको लागी)	५. आफ्नै प्रयोजनको लागी (उपहार सहित)	६. बिक्रि गरिएको (साटासाट/लेनदेन सहित)	७. इकाई मूल्य	८. जम्मा आम्दानी (३x७)

२. गएका ३ महिनामा बाली उत्पादनको लागी के कति परिमाण (संख्या) र मूल्य बराबरको लगानी गर्नुभयो ? (बाली उत्पादनमा भएको नगद लगानी) ।

द्रष्टव्य: अधिल्लो तालिकामा उल्लेखित सबै बालीको तालिकालाई ध्यान दिनुस् ।

लगानी	१. परिमाण	२. इकाई	३. इकाई मूल्य	४. जम्मा लागत (२x४)
१. बिउ/ बेर्ना खर्च				
२. रासायनिक मल				
३. किटनाशक /भार नाशक औषधि				
४. घरमा बनाएको मल (किनेको गोठेमल मात्र)				
५. खन जोत (गोरु/ट्याक्टर आदिमा पैसा तिरेको)				
६. ज्यालादारी श्रम				
७. भाडाको मेसिन/औजार				
८. ढुवानी /बेचविखन खर्च				
१९. अन्य, उल्लेख गर्नुहोस्				
२०. जमिनको भाडा तिरेको				

भ. पशुपालन बाट आम्दानी

१. हाल तपाइको घरपरिवारमा कतिवटा बयस्क पछि वा चौपाया छन् ? गत ३ महिनामा बेचिएका, किनिएका, खपत गरीएका वा हराएका पछि वा चौपाया के कति छन् उल्लेख गर्नुहोस् ।

चौपाया । पछि	१. शुरुका संख्या (३ महिना अगाडी)	२ बेचिएका (साटासाट सहित) जीबीत वा काटेर बेचिएका ।	३. आफ्नै खपतको लागि (उपहार दिएको) काटिएको	४. हराएको (चोरी भएको)	५. किनिएका वा उपहार प्राप्त गरेको	६. जन्मिएको	७. हालको संख्या (१ -२-३-४+ ५+६)	८. बयस्क जनावरहरु को मूल्य	९. जम्मा अन्तिम मूल्य (७X८)
१. गाई गोरु									
२. भैसी(रांगा)									
३. बाखा (बाखी)									
४. भेडा									
५. बंगुर (सुंगुर)									
६. गधा (खच्चड)									
७. हांस									
८. कुखुरा									
९. घोडा									
१०. गिनी पिग									
११. खरायो									
१२. टर्कि									
१९. अन्य, उल्लेख गर्ने ।									

२. गत तीन महिनामा तपाईले के कति र कुन कुन मूल्यको पशु जन्य वस्तु वा सेवा प्राप्त गर्नुभयो ?

१. उत्पादन/ सेवा	२. उत्पादन (४+५)	३. इकाई	४. आफ्नै प्रयोगको लागि (उपहार सहित)	५. बिक्री गरिएको (साटा साट सहित)	६. इकाई मूल्य	७. जम्मा अन्तिम मूल्य (२X६)
१. मासु						
२. दुध						
३. नौनी						
४. चिज						
५. घ्यू						
६. अण्डा						
७. खाल/छाला						
८. ऊन						
९. गोठे मल						
१०. गोरुको जोत्ने काम						
११. माहुरीको घर						
१२. मह						
१३. दाहि । महि						
१४. साबुन						
१९. अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्)						

१. अधिल्लो तालीकामा (तालिका भ) मा उल्लेखित पशुको उपभोग र बिक्री विवरणसंग मेल खाने हुनुपर्दछ ।

२. उपयोग वा बेचेको दुधको परिमाण मात्र लेख्ने । यदि अन्य वस्तु जस्तै चीज आदि उत्पादन गर्न दुधको प्रयोग भएमा उत्पादित वस्तुको मूल्य मात्र उल्लेख गर्ने, दुधको होइन ।

३. गत ३ महिनामा पशु उत्पादनमा के के र कति कति मूल्य बराबरको (नगद) लगानी गर्नुभयो ?

द्रष्टव्य: यसको मुख्य उद्देश्य लगानी इकाई भन्दा जम्मा लागत खर्च पत्ता लगाउनु हो ।

१. लगानी	२. इकाई	३. परिमाण	४. इकाई मूल्य	५. जम्मा लागत (₹X₪)
१. घांस किनेको/दाना खर्च				
२. चरण क्षेत्रको भाडा खर्च				
३. औषधी खोप तथा अन्य पशु सेवा खर्च				
४. घेरवार, गोठ, खोर आदिको मर्मत संभार खर्च				
५. ज्यामी खर्च				
६. आफ्नै खेतवारीबाट हुने लगानी				
९. अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्)				

४. तपाईंका चौपायालाई चरीचरण तथा आवश्यक पर्ने डालेघांसको संकलन कुन कुन श्रोतबाट के कति पूर्ति गर्ने गर्नुहुन्छ (३ महिनामा) ?

डालेघांसको स्रोत तथा चरण क्षेत्रको प्रकार		३. अनुमानित भार प्रतिशत
१. भूमिको किसिम (भूमि संकेत)	२. स्वामित्व (स्वामित्व संकेत)	
जम्मा		१०० %

ज. अन्य आम्दानीका श्रोतहरू

१. यस घरपरिवारले तीन महिनामा अन्य कुनै श्रोतबाट कुनै प्रकारको आम्दानी प्राप्त गर्नुभएको छ भने उल्लेख गर्नुहोला ।

आम्दानीको किसिम	गत ३ महिनामा प्राप्त भएको जम्मा रकम
१. बाहिर बस्ने घरका सदस्यले पठाएको रकम	
२. सरकार, गै.स.स. अन्य संस्था वा उस्तै प्रकारको संस्थाबाट प्राप्त सहयोग	
३. आफन्त वा साथीभाइहरूबाट प्राप्त उपहार/सहयोग	
४. निवृत्तिभरण	
५. वन सेवा वापत प्राप्त रकम	
६. जमिन भाडामा दिएवापत प्राप्त भएको रकम -यदि त्यसै दिएको भए हो भने त्यस बराबरको हुने भाडा रकम	
७. वन कटान तथा खानी उद्योगबाट क्षतिपूर्ति वापत प्राप्त रकम	
९. अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्)	